

Checklist komunikace se seniorem se sluchovou ztrátou

1 Zahájení komunikace

- Upoutám pozornost seniora před zahájením hovoru
- Navážu oční kontakt
- Jsem ve stejné výšce jako senior
- Ověřím, zda má senior nasazenou kompenzační pomůcku (např. sluchadlo)
- Ověřím, zda je pomůcka funkční
- Nezačínám mluvit na dálku ani „za pochodu“
- Oslovuji seniora jménem (pokud je to vhodné)

2 Prostředí a rušivé vlivy

- Všímám si hluku v okolí
- Snažím se hluk omezit (TV, rádio, zavřít dveře, přesunutí do tiší místnosti)
- Přizpůsobuji hlas a tempo řeči prostředí
- Volím prostředí, kde se může senior lépe soustředit
- Stojím nebo sedím čelem ke světlu, aby byla vidět moje tvář

3 Tempo a forma řeči

- Mluvím pomalu a srozumitelně
- Používám krátké a jednoduché věty
- Nekřičím a nepřeháním artikulaci
- Dělán pauzy mezi jednotlivými informacemi
- Nezahlcuji seniora více informacemi najednou
- Vyhýbám se složitým nebo abstraktním formulacím
- Když to nefunguje, změním formulaci

Komplexní systém podpory pro seniory se sluchovou ztrátou

4 Reakce seniora a práce s tichem

- Dávám seniorovi dostatek času na odpověď
- Nepřebírám odpověď za seniora
- Všímám si neverbálních projevů (nejistota, únava, zmatení)
- Respektuji ticho jako přirozenou součást komunikace
- Vnímám emoce seniora a reaguji na ně

5 Ověření porozumění

- Ověřuji porozumění konkrétní otázkou (nejen „rozumíte?“)
- Pokud senior nerozumí, informaci zopakují
- Zkousím sdělení formulovat jinými slovy
- Dávám seniorovi možnost reagovat vlastními slovy
- Důležité informace shrnuji
- Nabízím písemné shrnutí

6 Vizuální a neverbální podpora

- Používám přirozená gesta
- Ukazuji na předměty, osoby nebo situace
- Využívám psaní, obrázek nebo jinou vizuální podporu (pokud je k dispozici)
- Dbám na to, aby moje neverbální komunikace podporovala porozumění
- Nezakrývám si ústa a neodvracím hlavu

7 Postoj a celková atmosféra

- Působím klidně a respektujícím dojmem
- Nespěchám a netlačím seniora k rychlé odpovědi
- Podporuji aktivní zapojení seniora do komunikace
- Jednám trpělivě a empaticky
- Ověřuji si, že sdělené informace byly pro seniora srozumitelné

Komplexní systém podpory pro seniory se sluchovou ztrátou

8 Pamatuj

- Sluchová ztráta není neochota ani nezáměr
 - Komunikace může být pro seniora velmi vyčerpávající
 - I malé změny v přístupu dělají velký rozdíl
-

Krátká sebereflexe

Co se mi dnes dařilo:

Co mohu příště udělat jinak nebo lépe:

Tento checklist je určen pracovníkům, kteří přicházejí do kontaktu se seniory se sluchovou ztrátou. Slouží jako praktická pomůcka k sebereflexi a uvědomění si, co mohou ve své komunikaci dělat jinak nebo lépe, aby byla pro seniora srozumitelnější a méně zatěžující.

Checklist je určen k běžnému používání v praxi, při sebereflexi i jako podpůrný materiál ke školení.

Komplexní systém podpory pro seniory se sluchovou ztrátou